

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Výukový materiál zpracován v rámci projektu EU peníze školám

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.3665

Šablona:	I/2	č. materiálu:	VY_12_INOVACE_142
----------	-----	---------------	-------------------

Jméno autora:	Mgr. Tomáš Vaculík
Třída/ročník:	IX.
Datum vytvoření:	5.5.2013

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Tematická oblast:	Próza
Předmět:	Český jazyk a literatura
Výstižný popis způsobu využití, případně metodické pokyny:	Po přečtení textu žáci odpoví na zadané otázky, a to buď ústně, nebo písemně formou pracovního listu.
Klíčová slova:	Próza, román, Michal Viewegh
Druh učebního materiálu:	pracovní list
Soulad se ŠVP:	Je plně v souladu se ŠVP - Strom
Rozvíjené klíčové kompetence:	Kompetence k učení, kompetence k řešení problému, kompetence pracovní
Odkaz:	http://www.hfdata.cz/joom/index.php/llit/109-144/367

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Účastníci zájezdu

Max byl rád, že Ignáce zase vidí.

"Nazdar," řekl.

Postavil svůj velký kufr vedla Ignácova neuvěřitelně malého batohu na chodník a po řídkém trávníku přešel k Ignácovi.

"Jak jde život?"

Ignác pokrčil rameny:

"Vše se rozpadá, střed se zevnitř hroutí, ale dovolenou si tak jako tak vybrat musíme..."

"Takže tu máme večer a já –" řekla tiše, "- jsem si pro vás všechny připravila takovou docela kratičkou pohádku na dobrou noc, aby se vám hezky spinkalo." Přestože měla trému, bezvadně se jí podařilo přizpůsobit barvu hlasu té krásné mollové náladě večera. "Není slyšet!" zvolala sice jako obvykle Šarlota, ale obě Olžiny děti a Ignác nadšeně zatleskali, takže Pamela už skoro nepochybovala, že se její pohádka bude účastníkům líbit (ostatní účastníci zájezdu se naopak tvářili trochu zaraženě, ale zdálo se, že si toho Pamela nevšimla; Irma s Denisou byly dokonce jejím oznámením udiveny natolik, že obrátily své tázavé obličejy k Jolaně a jejím rodičům, hledající u nich jakékoli přijatelné vysvětlení – nebo alespoň něco jako němou solidaritu).

"Jmenuje se O malinkatém Moulínkovi a napsala jsem ji sama," pravila Pamela a podívala se na Maxe upřeným pohledem, bohužel dostatečně dlouhým na to, aby jej zachytili i všichni ostatní účastníci.

Max na vteřinu zpanikařil, ale ihned se vzpamatoval a rozhodl se, že Pamelině pohledu bude čelit kamenným, chladně objektivním výrazem ostříleného nakladatelského redaktora, kterým – namlouval si – přece vždycky byl.

Nato se na Pamelu povzbudivě usmál.

Pamela se začervenala, odhrnula si z čela několik uvolněných zlatých pramenů, vyčkala, až k ní vzhlednou opravdu všichni, a začala číst.

"Ona to myslí vážně," řekl Oskar. "Já myslel, že je to vtíp."

"To je jeho vina," zašeptal Jolaně Ignác a ukázal na Maxe.

Oskar, Jolana, Hynek a Zuzana se usmáli. Max chtěl na svou omluvu říct něco hodně ironického o grafomanech, ale Pamela se mezitím vyčítavě podívala jejich směrem, a tak provinile zmlkl a poslouchal: Malinkatý Moulínek, bydlící se svou kamarádkou žabičkou Rosničkou pod maceškovým lístečkem u rybníčka jménem Mokráček, byl – zjišťoval postupně Max – očividným plodem Pameliny lásky k Rákosníčkovi, Křemílkovi a Vochomůrkovi a patrně i k víle Amálce; od svých večerníčkových předloh se její pohádka

odlišovala zejména značnou kompoziční nepřehledností, klopýtavou větnou stavbou a absolutním nedostatkem jakékoli pohádkové poetiky, již zde suplovaly lepkavě sladké neologismy a nejrůznější nadužívané zdrobněliny.

"Ježíšikriste," zašeptala Jolana.

Max se pokoušel rozhodnout, co jím ten večer otřásl víc: zda – ještě před pohádkou – pohled na dvě rozčuchané, zadýchané a koketně se rdící stařeny, s námahou se vymotávající z látkového monstra velikosti divadelní opony – anebo tahle vydařená dvacetiletá kopie Marilyn Monroeové, předčítající dospělým, životem unaveným lidem věty jako Ráno žluté sluníčko polechtalo žabičku Rosničku paprskem na tlapičce.

"Dost!" zaúpěl Ignác.

"To není průvodkyně," řekla Denisa polohlasně. "To je nebeský úkaz." Max musel připustit, že na jejích slovech něco je.

"Tohle je moc a moc krásný mejdan," řekl Ignác. Zvláštním, hezkým způsobem se zasmál, objal protestujícího Oskara a políbil ho. Potom si ze stolku přitáhl Jolaniny klíče s velkou dřevěnou hruškou a přiblížil si ji k ústům. "A já jsem si pro vás připravil moc a moc krásnou pohádku o malinkatém mořském koníčkovi. Takže si hezky opřete hlavičky o postýlky nebo o kobereček, šlukněte si travičky a poslouchejte: Bylo nebylo, dávno tomu, žil byl, tavárišič adín, konkrétně tedy malý mořský koníček. Samozřejmě že malý mořský koníček nežil jen tak někde v čudu, alébrž na mořském břehu, a jasně že nežil sám, ale s malou, ba přímo malinkatou mušličkou Perličkou."

"Ha ha ha," smála se Jolana.

"A ta malinká mušlička Perlička maličkému mořskému koníčkovi četla celé dny maličké, ale strašlivě otravné pohádečky, a to malého mořského koníčka děsně iritovalo, a tak jednoho ránička, zrovna když sluníčko Zlatíčko polechtalo zlatým paprskem mušličku Perličku na hlavičce, vzal sekyrečku a rozmlátil Mušličku na úplně, ale úplně malinkatý sračky."

Úkoly k textu:

- 1) Jaký je vyprávěcí čas příběhu?
- 2) Kde se děj odehrává (prostředí příběhu)
- 3) Vypiš pět zdrobnělin
- 4) Vypiš pět další citově zabarvené výrazy (kromě zdrobnělin)
- 5) Víš, co znamená mollová nálada?
- 6) Najdi ve slovníku, nebo na internetu, co znamená výraz „grafoman“
- 7) Vysvětli (sám, nebo s pomocí slovníku) význam slova „ironie“
- 8) Co je to neologismus?
- 9) Kdo je vypravěčem příběhu?

Řešení:

1) Jaký je vyprávěcí čas příběhu?

Minulý

2) Kde se děj odehrává (prostředí příběhu)

Celý příběh se odehrává v autobuse cestou na dovolenou a na dovolené u moře.

3) Vypiš pět zdrobnělin

Kobereček, travička, koníček, mušlička, pohádečka, sekyrečka, ráníčko atd.

4) Vypiš dalších citově zabarvené výrazy (kromě zdrobnělin)

Např. ježíšikriste, v čudu, ha ha ha, sračky

5) Víš, co znamená mollová nálada?

Smutek, klid, ticho,

6) Najdi ve slovníku, nebo na internetu, co znamená výraz „grafoman“

Posedlost psaním

7) Vysvětli (sám, nebo s pomocí slovníku) význam slova „ironie“

Úmyslné vyjádření protikladem

8) Co je to neologismus?

Slovo nové, nově vytvořené

9) Kdo je vypravěčem příběhu?

Autor, vypravěč není účastníkem děje

Zdroj:

VIEWEGH, Michal. *Účastníci zájezdu*. 1. vyd. Druhé město, 1996. ISBN 80-7227-245-4.